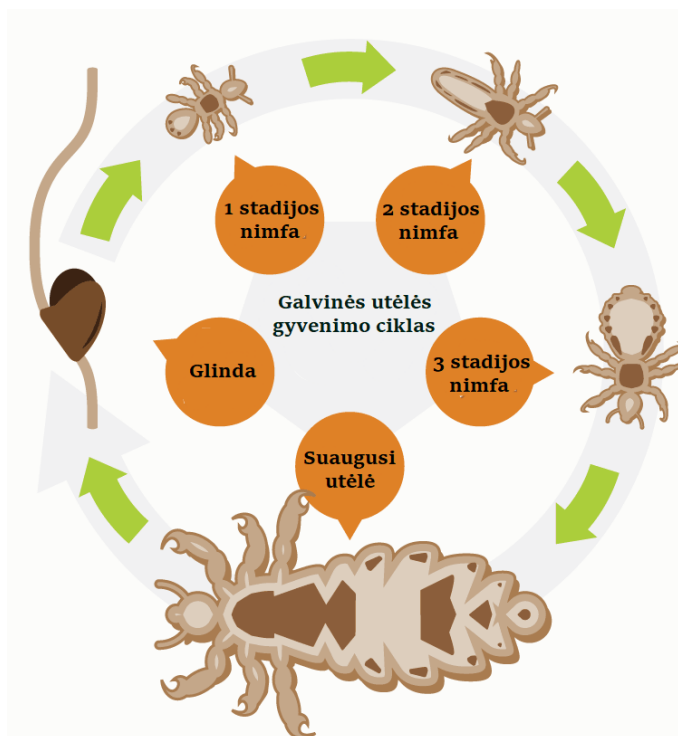

INFORMACIJA TĖVAMS

Užsikrėsti utėlėmis gali bet kuris vaikas ar suaugęs, nepriklausomai nuo socialinio statuso. Dažniausiai parazitai plinta vaikų kolektyvuose, šeimose, perpildytame transporte – vietose, kur kontaktas yra itin glaudus.

Utėlės gyvena ir dauginasi plaukuotoje galvos dalyje, jos deda mažus, baltus, ovalo formos kiaušinėlius ir juos priklįuoja prie plauko arti šaknies dažniausiai smilkinio, pakaušio, kaktos srityje. Gyvą utelę pamatyti sunku, tuo tarpu gerai matomi utėlių kiaušinėliai (glindos).

Kaip užsikrečiama galvos utėlėmis?

- Dažniausiai užsikrečiama tiesioginio sąlyčio metu, artimai kontaktuojant su užsikrėtusiu žmogumi (galva su galva). Utėlė tik šliaužia, nešokinėja, neskraido.
- Dalijantis šukomis, plaukų šepečiais, keičiantis galvos apdangalais ir juos laikant kartu.
- Užsikrėsti galima tik gyvomis suaugusiomis utėlėmis. Utėlių kiaušiniaus (glindomis) užsikrėsti praktiškai neįmanoma.

Pagrindiniai užsikrėtimo požymiai:

- Pirmas užsikrėtimo utėlėmis ženklas – galvos niežulys, atsirandantis dėl galvos utėlių įkandimo.
- Glindos plaukuose. Skirtingai nuo pleiskanų, glindos tvirtai laikosi prie plauko.
- Nusikasymai, galintys sukelti antrines infekcijas.
- Nemiga.
- Irzlumas.
- Bėrimai.

Kaip išnaikinti galvines utėles?

- Naikinkite utėles mechaniniu būdu. Plaukus sudrėkinkite 4–5 proc. acto tirpalu ir šukuokite tankiomis šukomis apie 30 min., kol pašalinsite gyvas utėles. Šukuoti reikia dvi savaites kas 3–4 dienas.
- Jei naudojote utėlių naikinimo priemones, plaukus rekomenduojama skalauti 4–5 proc. acto ar citrinos rūgšties vandens tirpalu. Tai padeda pašalinti glindas, nes plauko paviršius tampa slidesnis. Glindas lengviau pašalinti specialiomis tankiomis šukomis šukuojant vandeniui sudrėkintus plaukus. Tai reiktų kartoti kas 3-4 dienas kelias savaites.
- Pedikuliocitus naudokite tik išaiškinus utėlėtumą ir pasitaręs su vaistininku ar gydytoju. Šiam tikslui skirtus medikamentus pirkite vaistinėje ir naudokite griežtai laikydamiesi informaciniame lapelyje pateiktų nurodymų.
- Galvos apdangalus, lovos skalbinius, pagalves (jei skalbiamos) kruopščiai plaukite karštesniame nei 60 °C vandenyje.
- Šukas ir kitus plaukų priežiūros reikmenis plaukite arba mirkykite 4–5 proc. acto tirpale 30 minučių arba 1 valandą karštame 60°C vandenyje.
- Neskalbiamus daiktus sudėkite į plastikinį maišelį ir laikykite 1 savaitę.
- Kruopščiai išsiurbkite minkštus baldus, kilimus ir čiužinius.

Mieli tėveliai, siekiant išvengti užsikrėtimo utėlėmis, padėkite ugdymo įstaigoje visuomenės sveikatos priežiūrą vykdančiam specialistui suvaldyti pedikuliozę ir:

- reguliariai tikrinkite savo vaiko plaukus;
- priminkite vaikams, kad jie nesikeistų šukomis, šepečiais, plaukų priežiūros priedais, ausinėmis, kepurėmis, darbužiais, patalyne ir kt.;
- radę utėlių ar glindų praneškite apie tai visuomenės sveikatos priežiūros specialistui;
- neveskite į ugdymo įstaigą vaiko, turinčio galvinių utėlių ar glindų;
- pasitarkite su gydytoju dėl vaiko gydymo;
- atveskite vaiką tik visiškai išnaikinę utėles ir glindas;
- leiskite visuomenės sveikatos priežiūros specialistui profilaktiškai patikrinti vaiko galvos plaukus.

Daugiau apie pedikuliozę rasite: <http://www.ulac.lt/ligos/P/pedikulioze>
